

F. t. l. om patienters retsstilling

ve, hvorimod førstnævnte gruppe alene - i denne forbindelse - er omfattet af komitéloven. Det forhold, at begge love indeholder regler og information og samtykke (informeret samtykke), ændrer intet heri: Der skal over for en forsøgsperson, der tillige er patient, informeres både efter komitéloven og efter patientretsstillingsloven, da det er forskellige forhold, der skal informeres om, dels forskningsprojektet, dels patientens helbredstilstand og behandlingsmulighederne (patientretsstillingslovens § 7) og da informationskravene er forskellige, og typisk strengere efter komitéloven.

Til § 3

Det er fundet hensigtsmæssigt at opstille en fælles og kort definition af begrebet »behandling«, dvs. undersøgelse, sygdomsbehandling, sundhedsfaglig pleje, sundhedsfaglige forebyggelsestiltag over for den enkelte person, m.v.

Ved behandling forstås først og fremmest sygdomsbehandling, og de handlinger, der naturligt har tilknytning hertil og sammenhæng hermed: Undersøgelse, diagnostisering, genoptræning m.v.. Hertil kommer sundhedsfaglig pleje (sygepleje), der ligeledes er forbundet med behandling i egentlig forstand. Ved at tale om »sundhedsfaglig pleje« er tilkendegivet, at den pleje, der finder sted med hjemmel i bistandsloven (fra 1. juli 1998 lov om social service) og den øvrige sociale lovgivning ikke er omfattet af patientretsstillingsloven. »Sundhedsfaglige forebyggelsestiltag over for den enkelte person« betyder, at det er den individorienterede sundhedsfaglige forebyggelse, der er omfattet af loven. Udenfor patientretsstillingsloven falder derfor den forebyggelsesvirksomhed, der finder sted med hjemmel i bistandsloven eller anden lovgivning.

Til § 4

I § 4 defineres »sundhedspersoner«, hvorved der i loven forstås personer, der er autoriseret i henhold til særlig lovgivning til at varetage sundhedsfaglige opgaver, som læger, tandlæger, sygeplejersker, jordemødre, fysioterapeuter, ergoterapeuter, kliniske tandteknikere, fodterapeuter, kiropraktorer, psykologer, optikere, kliniske diætister og tandplejere eller personer, der handler på disses ansvar, som f.eks. social- og sundhedsassistenter, plejere og sygehjælpere m.fl. Hvor der i loven anvendes ordet »sundhedsperson(er)«, skal det forstås som angivet ovenfor.

Det bemærkes, at personer, der ikke er undergivet en autorisationsordning, hvilket f.eks. er tilfældet med social- og sundhedsassistenter, kun kan optræde

som sundhedsperson i lovens forstand efter delegation fra f.eks. en læge eller sygeplejerske.

De grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, hvortil uddannelsen til social- og sundhedsassistent hører, har til formål at give de færdiguddannede kvalifikationer til at varetage opgaver inden for bistand-, pleje- og omsorgsområdet eller inden for pædagogmedhjælper- og dagplejeområdet. Der er således tale om, at de pågældende typisk udøver denne selvstændige kompetence inden for det sociale område, men ikke inden for sundhedsvæsenet. De pågældende er derfor ikke selvstændige sundhedspersoner i patientretsstillingslovens forstand.

Apotekere, apotekspersonale og farmaceuter i øvrigt forsyner borgerne med lægemidler, men deltager ikke direkte i behandlingen af patienter. De pågældende er derfor ikke omfattet af patientretsstillingsloven.

Til § 5

De steder i patientretsstillingsloven, hvor en legal repræsentant (forældremyndighedsindehaver, nærmeste pårørende eller værge) varetager en patients interesser, må repræsentanten have ret til at indtræde i patientens rettigheder efter loven, f.eks. i relation til aktindsigtsreglerne i kapitel 4 og samtykke til videregivelse efter reglerne i kapitel 5. Hvis ikke denne indtræden i patientens rettigheder finder sted, vil repræsentanten være begrænset i sine bestræbelser for at varetage patientens interesser.

Den legale repræsentants ret til at indtræde i patientens rettigheder efter loven vedrører dog kun forhold, der er nødvendige for at repræsentanten kan varetage patientens interesser og behov i den konkrete situation. Det må bero på et konkret skøn i hvilket omfang, der f.eks. skal gives repræsentanten aktindsigt i patientens journal. Der bør her anlægges en bred fortolkning, så repræsentanten ikke forhindres i at bistå patienten. Tilsvarende gælder i relation til den legale repræsentants ret til at give samtykke til videregivelse af helbredsoplysninger. Også i denne situation må repræsentanten udøve retten til at give samtykke i patientens interesse. Hvis patienten klart modsætter sig, at videregivelse finder sted, også selv om patientens beslutning synes uden mening, må repræsentanten respektere denne beslutning. Spørgsmålet må herefter behandles efter reglerne om videregivelse af helbredsoplysninger uden samtykke.

Repræsentanten skal varetage patientens interesser og behov. Dette indebærer f.eks., at repræsentanten aldrig på patientens vegne kan give afkald på livsnødvendig behandling.

I de tilfælde, der er omhandlet under kapitel 3,